

**ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC NÔNG LÂM**

HOÀNG VĂN THỦY

**THỰC TRẠNG VÀ MỘT SỐ GIẢI PHÁP PHÁT TRIỂN
CÂY QUÝT VÀNG BẮC SƠN, HUYỆN BẮC SƠN
TỈNH LẠNG SƠN**

LUẬN VĂN THẠC SĨ KINH TẾ NÔNG NGHIỆP

THÁI NGUYÊN - 2019

**ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC NÔNG LÂM**

HOÀNG VĂN THỦY

**THỰC TRẠNG VÀ MỘT SỐ GIẢI PHÁP PHÁT TRIỂN
CÂY QUÝT VÀNG BẮC SƠN, HUYỆN BẮC SƠN
TỈNH LẠNG SƠN**

**Ngành: Kinh tế nông nghiệp
Mã số: 8.62.01.15**

LUẬN VĂN THẠC SĨ KINH TẾ NÔNG NGHIỆP

Người hướng dẫn khoa học: TS. LÊ QUANG DỰC

THÁI NGUYÊN - 2019

LỜI CAM ĐOAN

Tôi xin cam đoan đây là công trình nghiên cứu của tôi, với sự hướng dẫn tận tình, trách nhiệm của **TS. Lê Quang Dực**. Các số liệu để triển khai luận văn này là hoàn toàn trung thực, là kết quả lao động tích cực, nghiêm túc và sự nỗ lực, quyết tâm của bản thân. Các số liệu được sử dụng trong luận văn chưa từng được diễn giả nào công bố trong bất kỳ công trình nào khác.

Thái Nguyên, tháng 3 năm 2019

Tác giả luận văn

Hoàng Văn Thủy

LỜI CẢM ƠN

Lời đầu tiên, tôi xin chân thành cảm ơn đến các cán bộ giảng viên trường Đại học Nông lâm Thái Nguyên, Khoa Kinh tế và Phát triển nông thôn đã nhiệt tình truyền đạt kiến thức trong suốt quá trình học tập tại trường. Đặc biệt tôi xin gửi lời cảm ơn sâu sắc đến TS. **Lê Quang Dục** đã hướng dẫn tận tình, chỉ bảo và cung cấp các kiến thức khoa học cần thiết trong quá trình thực hiện luận văn của tôi với đề tài “*Thực trạng và một số giải pháp phát triển cây Quýt vàng Bắc Sơn, huyện Bắc Sơn, tỉnh Lạng Sơn*”, chuyên ngành Kinh tế Nông nghiệp.

Tôi xin cảm ơn đến gia đình, bạn bè đồng nghiệp đã tạo mọi điều kiện, động viên, giúp đỡ tôi trong việc hoàn thành chương trình cao học Kinh tế Nông nghiệp theo đúng tiến độ.

Do năng lực và thời gian nghiên cứu của bản thân còn hạn chế nên Luận văn khó tránh khỏi những thiếu sót, khiếm khuyết. Tuy nhiên, tôi đã hết sức nỗ lực, vì vậy tôi mong Hội đồng Khoa học nhà trường quan tâm, góp ý và tạo điều kiện để tôi hoàn thiện luận văn cuối khóa theo quy định.

Thái Nguyên, tháng 3 năm 2019

Tác giả luận văn

Hoàng Văn Thủy

MỤC LỤC

LỜI CAM ĐOAN	i
LỜI CẢM ƠN	ii
MỤC LỤC	iii
DANH MỤC CÁC CHỮ VIẾT TẮT	vi
DANH MỤC CÁC BẢNG.....	vii
TRÍCH YẾU LUẬN VĂN.....	viii
MỞ ĐẦU	1
1. Tính cấp thiết của đề tài	1
2. Mục tiêu nghiên cứu.....	2
3. Đối tượng nghiên cứu và phạm vi nghiên cứu.....	3
4. Những đóng góp mới, ý nghĩa khoa học hoặc thực tiễn	3
Chương 1: CƠ SỞ THỰC TIỄN CỦA VẤN ĐỀ NGHIÊN CỨU	5
1.1. Cơ sở lý luận về phát triển cây quýt.....	5
1.1.1. Khái niệm về sản xuất, phát triển sản xuất	5
1.1.2. Phát triển sản xuất cây quýt	7
1.1.3. Đặc điểm kinh tế - kỹ thuật của cây quýt	8
1.1.4. Các nhân tố ảnh hưởng đến phát triển cây quýt.....	12
1.1.5. Hiệu quả kinh tế trong phát triển sản xuất cây quýt	15
1.2. Cơ sở thực tiễn	20
1.2.1. Tình hình phát triển cây quýt trên thế giới.....	20
1.2.2. Tình hình phát triển quýt ở Việt Nam.....	21
1.2.3. Cây quýt với nền kinh tế địa phương.....	23
Chương 2: ĐẶC ĐIỂM ĐỊA BÀN VÀ PHƯƠNG PHÁP NGHIÊN CỨU ...26	
2.1. Đặc điểm địa bàn nghiên cứu.....	26
2.1.1. Đặc điểm tự nhiên	26
2.1.2. Đặc điểm kinh tế- xã hội	28

2.1.3. Đánh giá chung về địa bàn nghiên cứu	32
2.2. Nội dung nghiên cứu	33
2.3. Phương pháp nghiên cứu.....	33
2.3.1. Phương pháp thu thập thông tin thứ cấp	33
2.3.2. Phương pháp thu thập thông tin sơ cấp.....	34
2.3.3. Phương pháp phân tích thông tin	37
2.4. Hệ thống chỉ tiêu đánh giá hiệu quả kinh tế sản xuất quýt	38
2.4.1. Hệ thống chỉ tiêu phản ánh mức độ sản xuất	38
2.4.2. Hệ thống chỉ tiêu phản ánh kết quả sản xuất kinh doanh	38
2.4.3. Những chỉ tiêu phản ánh HQKT sản xuất cây quýt vàng.....	39
Chương 3: KẾT QUẢ NGHIÊN CỨU VÀ THẢO LUẬN	40
3.1. Thực trạng phát triển cây quýt vàng tại huyện Bắc Sơn.....	40
3.1.1. Hiện trạng sản xuất cây quýt vàng	40
3.1.2. Tình hình sử dụng giống	41
3.1.3. Tình hình áp dụng kỹ thuật và công nghệ sản xuất	42
3.1.4. Tình hình tiêu thụ	42
3.2. Thực trạng sản xuất quýt của các hộ trên địa bàn huyện Bắc Sơn	46
3.2.1. Thông tin về các hộ điều tra.....	46
3.2.2. Diện tích, năng suất, sản lượng quýt của các hộ điều tra.....	48
3.2.3. Tình hình chi phí, kết quả và hiệu quả sản xuất của các nhóm hộ điều tra	50
3.2.4. Các yếu tố ảnh hưởng hưởng đến phát triển cây quýt vàng tại huyện Bắc Sơn	56
3.3. Đánh giá điểm mạnh, điểm yếu, cơ hội và thách thức trong phát triển quýt vàng tại huyện Bắc Sơn.....	62
3.4. Giải pháp phát triển cây quýt vàng tại huyện Bắc Sơn trong những năm tới.....	63
3.4.1. Giải pháp về giống	63

3.4.2. Phân vùng quy hoạch	64
3.4.3. Giải pháp về vốn	66
3.4.4. Khoa học công nghệ và công tác khuyến nông.....	67
3.4.5. Giải pháp thị trường và xây dựng thương hiệu quýt vàng.....	68
KẾT LUẬN VÀ KIẾN NGHỊ	76
1. Kết luận	76
2. Kiến nghị.....	76
TÀI LIỆU THAM KHẢO	79
PHỤ LỤC	81

DANH MỤC CÁC CHỮ VIẾT TẮT

BVTV	: Bảo vệ thực vật
HQKT	: Hiệu quả kinh tế
KT - XH	: Kinh tế - xã hội
KHKT	: Khoa học kỹ thuật
SXKD	: Sản xuất kinh doanh
UBND	: Ủy ban nhân dân

DANH MỤC CÁC BẢNG

Bảng 2.1. Một số thông tin về các xã trong vùng nghiên cứu.....	35
Bảng 2.2. Số hộ được chọn tại ba xã điều tra	36
Bảng 3.1. Diện tích, năng suất, sản lượng quýt vàng tại huyện Bắc Sơn giai đoạn 2015-2017.....	40
Bảng 3.2. Hình thức tiêu thụ sản phẩm quýt của các hộ điều tra năm 2018	43
Bảng 3.3. Thông tin cơ bản về các hộ điều tra	46
Bảng 3.4. Diện tích, năng suất, sản lượng quýt của các hộ điều tra.....	48
Bảng 3.5. Tình hình đầu tư chi phí sản xuất giai đoạn kiến thiết phân theo vùng sản xuất tính trung bình cho 1ha	50
Bảng 3.6. Tình hình đầu tư chi phí sản xuất giai đoạn kinh doanh phân theo vùng sản xuất tính trung bình cho 1ha	51
Bảng 3.7. Tổng hợp chi phí cho sản xuất quýt của các nhóm hộ điều tra tính trung bình cho 1ha.....	53
Bảng 3.8. Hiệu quả kinh tế của các hộ điều tra theo vùng sản xuất tính bình quân cho 1ha	54
Bảng 3.9. Ý kiến người dân về tiếp cận chính sách	59
Bảng 3.10. Định hướng phát triển sản xuất quýt ở hộ điều tra.....	60

TRÍCH YẾU LUẬN VĂN

1. Mục đích nghiên cứu của đề tài

- Đánh giá thực trạng và hiệu quả sản xuất cây quýt vàng trên địa bàn huyện Bắc Sơn - Tỉnh Lạng Sơn.

- Đề xuất giải pháp nâng cao hiệu quả kinh tế nhằm phát triển cây quýt vàng Bắc Sơn trên địa bàn huyện Bắc Sơn - Tỉnh Lạng Sơn.

2. Nội dung nghiên cứu

- Điều kiện tự nhiên kinh tế - xã hội có liên quan đến sản xuất quýt.

- Hoạt động sản xuất quýt vàng của huyện Bắc Sơn

- Hoạt động sản xuất quýt vàng của hộ điều tra.

- Những thuận lợi, khó khăn trong sản xuất quýt vàng của hộ.

- Giải pháp phát triển sản xuất cây quýt vàng tại huyện Bắc Sơn, giai đoạn 2020-2025

2.3. Phương pháp nghiên cứu

2.3.1. Phương pháp thu thập thông tin thứ cấp

Đây là những nguồn thông tin rất quan trọng để tổng hợp, phân tích và đưa ra những nhận xét, đánh giá thực trạng và đề xuất giải pháp phù hợp với mục tiêu của luận văn.

2.3.2. Phương pháp thu thập thông tin sơ cấp

Những tài liệu mới về phát triển sản xuất cây quýt vàng, tổ chức sản xuất, bố trí cây trồng được tổ chức điều tra, phỏng vấn để có thể nhìn nhận về tình hình sản xuất cây quýt vàng ở huyện Bắc Sơn một cách tổng quát, tổ chức nghiên cứu thực tiễn tại các vùng có diện tích trồng cây quýt lớn của huyện là 3 xã Tân Hương, Chiến Thắng và Vũ Sơn thông qua UBND, Hội Nông dân, Chi hội làm vườn để tìm hiểu tình hình tổ chức trồng, chăm sóc và tiêu thụ sản phẩm quả.

2.3.2. Phương pháp phân tích thông tin

Các số liệu thu thập được mã hóa và xử lý trên máy vi tính bằng phần mềm EXCEL và sử dụng các phương pháp sau để phân tích: